

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primu[m] est gaudiu[m] mundano[rum]. Hoc e[st] vituperabile [et]
p[er]nitiosum. Hoc b[ea]tus Eligius o[mn]imode abnegauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

potes si zel dom? dei comedit te. terre q̄s
vales: q̄b; nō potes blādire: nō tñ q̄scē/
re: fac qd potes. Veniat in mētē su? ille q̄
abscondit talentū: nunqd̄ accusat? fuit q̄
p̄didit z nō pot? qz sine lucro fuauit. Sic
frēs mei nō q̄scat. Nolite q̄scere lu/
crari cō: qz lucrati est; a cō: Hec Aug.

Tertio itrauit btūs eligi?

gaudiū dñi p̄ excellentiā spūalis deuotiō/
nis. Jo. xvj. Petite z acci. vt gaudiū vīm
plēnū sit. In hui? mysteriū transfiguratur? ē
dñs cū oraret in monte Lu. it. Btūs q̄p/
pe eligi? vir fuit excellentissime deuotiōis
Erat em̄ sibi p̄suerudo i nocte alicui aū le
ctū sternere: legz p̄rio crepusculo aut pau
lulū post q̄tissime e lectulo se excurtiēs sup
illud sumisso capite p̄stratū orare: sicqz ple
rūqz noctē rotā cū lachrymis z orōne info
mnē vucere: vt poterat se corā dō humil
līme p̄itare. Ps. Intra orō mea in spe.
tuo. Qñ et merito p̄pter sue deuotiōis ex
cellentiā assump? ē in pontificale officiu.
Fuerat aut̄ hec sua spūalis p̄fectio p̄nūcia
ta m̄i sue q̄ adhuc in yrero m̄ris clauso
Hidit em̄ m̄ e? in sōno aqlā valde p̄clerā
sup suum volitare strati ac fe tertio incli
nate. Cūqz er el? voce m̄ cui gilasset: p̄ter
rita nimis mirari cepit q̄ eēt hec visio: ve
nit itez rps partēdi z p̄ magnitudie dolo
ris cepit q̄ p̄dicari: vocauerūt itaqz qñ/
dā sc̄m vix vt p̄ ea oraret: q̄ cū venisset q̄
p̄betico p̄do mor ait ad illā. Noli timere
m̄ qm̄ b̄ndictū p̄tū dabit tibi dñs: erit ei
vir sc̄us z deuot? z magn? in ecclia sacer
dos. Qñ z postea cū p̄mo btūs eligi? arti
fabili se dedisset: traxit eū de? vt eēt pastor
sui gregis. Post mlra aut̄ sc̄itatz opa cū es
set annoz amplius septua ginta bonis opi
bus refert? z orōni sp̄ ac deuotiōi itent? p̄
sens vite eius glīose p̄sumauit. Sentēs
qz sui corpis dissolutionē iminere discipul
suis eā p̄dicit. Cūqz p̄ dies aliq̄t febribus
laborasset i extremis posset oib; mansueta
voce dic. Valete in pace. Oculosqz suppli
ces i celū eleuās cū manib; cū diu tacitam
p̄ce fudisset: tādē in vocē p̄prens ait. Nūc
dimittz suū rui dñe fm̄ sbū tuū i pa. Tu
em̄ sp̄ p̄ector me? fuisse In inan? tu. dñe cō
mēdo sp̄m̄ meū. Sicqz vir ille in vita deuo
tissim? an deuotis orōnib; vix ad mortis

articulū p̄seuerās glīosū reddidit sp̄m̄ an
gelicis cetib; adunādū. Tūc itaqz audiuit
dulcissimā dñi vocē inuitant; eū z vocan
tis ad regnū celeste possidendū dicent; sū
bi Intra in gaudiū dñi tui.

Secunda conditio p̄mū beatorū rā
cta in sb̄is p̄sumptis ē possessi
onis delectabilitas: qz dī in gaudi
um. Gaudiū em̄ ē delectatio existens in vo
luntate. Et. h. Gaudiū z leticia obrinebūt
Et aut̄ de q̄ gaudiū dicunt sb̄a p̄posita i
telligam? Consideranda ē gaudiū tri
plex diuersitas. Est em̄ triplex gaudiū.

Primū est gaudiū mundanoz. Hoc ē
vituperabile z p̄nitiosum. Hoc btūs Eli
gius oimode abnegauit.
Secūm est gaudiū iustoz. Hoc est lau
dabile z p̄riosum. Hoc in corpe viuēs sp̄
obseruauit.

Tertiu est gaudiū beatorū. Hoc est
desiderabile z glīosum. Hoc eseculo m̄i
grans feliciter intrauit.

Primū itaqz gaudiū de
q̄ dicitur sum? est gaudiū mundanoz. Jo e
lis. j. Confusum ē gaudiū a filijs hominū
Habet aut̄ hoc gaudiū tres miserabiles
z vituperandas p̄ditiones. **P**rima cōdi
tio est vanitatis abussio. Non em̄ est verū
gaudiū sed sophisticū Tob. v. Quale gau
diū mihi est q̄ in tenebris sedeo z lumē ce
li nō video. q. d. in p̄sona mundanoz: nul
lū gaudiū. Et certe mundani iuoluntē te
nebris ignorātie multipl. Jo si gaudent
gaudiū ipoz est vanissimū. Eccl. ij. Rū
reputauit errorem et gaudiū dixi: quid fru
stra deciper; Job. xx. Gaudium hypocri
te ad instar puncti. Aug?. Bona hui? m̄i
di veram hnt asperitatē z falsam iocundi
tatē: certū dolorē z incertā voluptatē: secu
rum laborē timēdā q̄tem: rem plenā mise
rie: spem bonitatis inanē. Hec ille. **S**e
cūda est p̄ditio anxietatis admixtio. P̄
em̄ ibi est de labore tedio z sollicitudine q̄
de gaudiū. Jo nō ē gaudiū pup. Boeci
lib. de p̄sol. Quā multz amaritudinib; hu
mane felicitat; dulcedo respersa ē. et puer.
xij. Ritus dolo. misce. z exte. gau. lu. oc.
Tertia p̄ditio ē inq̄rta; iuolutio In gau
dijs enim mūdanis multe sūt fatuitates
que alias non fierent. Et quando r̄dit ho
mo ad cor nihil inuenit ibi nisi fatuitatem.

¶ Sermo de beato Eligio

Prouerb. xv. Stulticia gaudium stulto. Gaudet enim mundanorum aliquid simplicium opatione. **E**sa. xxxij. Gaudium onagrorum patet tua gregum. i. gaudet superbi diuites rapere bona simplicium. Alij gaudet de primorum ruinis et confusione. Contra quod ait sapiens puer. **xxiij.** Et cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas et in ruina eius ne exultet cor tuum: ne forte videat dominus et displiceat ei. et **Ecclesi. viij.** Noli de mortuo inimico tuo gaudere: quoniam oes morimur. Alij (quod loquor deterius) gaudent de propria iniquitate et perversa operatione. **P**rouerb. ij. Letantur cum malefecerint et exultant in rebus pessimis / quia vix puerse et infames gressus eorum. Alij autem gaudet adulando super aliorum perversa conditione. contra **ad dicitur** **1. Cor. xij.** Caritas non gaudet iniquitate. contra gaudet autem omni veritati. Preterea gaudent oes mundani in temporalium rebus fallaci ademptione. Sed hec omnia gaudia miserabiliter fine concludunt. **J**ob. xij. Tenet tympanum et citrara et gaudet in sonitu organi. **S**equitur. Ducit in bonis dies suos: in puncto autem ad inferna descendunt. **E**t Hierem. xlv. dicit dominus. Ecce quos edificavi ego destruo: et quos plantavi ego euellam. et tu quis tibi gaudia: noli querere. **H**ec ibi. Hoc itaque gaudium multatenus quasiuit bruis eligio: scies quoniam oes gaudia mundani inebriat atque infatuat mentes humanas: nisi aliqua amaritudinis admixtio prudentis temperet / quemadmodum vinum forte et fumosum nisi per aquam moderet. Propter quod bene dicit **Beatus** in homel. qd. dicitur. **P**ateris siquidem ista agenda est leticia ut amaritudo sequentis iudicii nunquam recedat a memoria. **H**ec ille

Secundum est gaudium iustum. **E**sa. lxj. Gaudens gaudebo in domino et exultabit anima mea in deo meo. quia induit me vestimento salutis: et induit me iusticie circumdedit me. **H**ec ibi. **H**abet autem hoc gaudium tres laudabiles conditiones.

Prima est veritas delectabilis. **N**on est enim gaudium vanitatis: quemadmodum gaudium mundanorum: sed gaudium verum. **B**ernardus. Reuera illud verum et solum gaudium est quod non de creatura sed de creatore percipitur: cui comparata omnis aliunde iocunditas meror est: omnis suauitas dolor: omne dulce amarum: omne decorum feditum: postremo omne quod delectari possit molestum. **H**ec ille. **I**darco ergo gaudium istud non vanum est: quia non in creatura gaudet iustus: sed in creatore. **P**salmus. **L**etabit iustus in domino. **E**t siquidem forte in creatura gauderet: omnia tamen referret in laudem domini. neque in creatura gauderet nisi per quod in eis relucet bonitas creatoris. **N**am dicitur **1. Cor. xij.** quoniam vanitas vanitatum et omnia vanitas. **S**ecunda est scriptas honorabilis. **E**t est enim huiusmodi gaudij causa scripta. **G**audet enim inter dum iustus ex dolore compunctionis. **P**rouerb. xij. **C**or quod nouit amaritudinem suam in gaudio eius non miscebit extraneum: id est diabolus: vel homo malignus. **D**eus enim in terra celestis curia gaudet ei. sic patet **1. Cor. xij.** **I**nter dum autem ex seruitute dilectionis. **I**dem bene dicitur **Gal. v.** **F**ructus autem spiritus caritatis / gaudium. **E**t de gaudio puenire ex charitate fratris dicitur **1. Cor. xij.** **S**i glia et vni mebris congaudent omnia membra. **E**t **Rom. xv.** **G**audere cum gaudentibus. **I**nter dum etiam gaudet iustus ex merito copassionis. **E**x memoria enim de minime passionis cum amaritudine copassionis recogitare: oritur gaudium deuotionis. **E**sa. lxj. **H**aurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. **H**aurietis inque de profundo mysterio vine pietatis aquas. i. abundantiam lacrimarum: in gaudio deuotionis: de fontibus. i. de vulneribus abundantis sanguinis semel producentibus indefinenter pro gratia pmerentibus: saluatoris id est christi. **I**tem gaudet iustus ex preplatione diuine bonitatis et miserationis. **H**aruch. v. **G**audetes in dei memoria. **I**bidem. **G**audetes in honore dei. **I**tem etiam gaudet in executione cuiuslibet iuste operationis. **P**uer. xij. **G**audium est iusto facere iudicium. et **Ecclesi. x.** **R**eligiositas custodiet et iustificabit cor: non cunctitate et gaudium dabit. **H**ec ibi. **G**audet etiam gaudet iustus in tolerantia tribulationis. **Rom. xij.** **S**pe gaudentes: in tribulatione patientes. **E**t **Rom. v.** **G**loriamur in tribulationibus. et **Col. j.** **G**audio in passionibus. et **1. Cor. xij.** **G**audet in christi quod propositum sibi gaudium sustinuit crucem. **1. Cor. xij.** **E**t. **1. Cor. xij.** **L**ocutes christi passionibus gaudere: ut in reuelatione glorie eius gaudeat exultantes. **I**tem **Mat. v.** **B**eatissimi estis cum maledixerint vobis etc. sequitur. **G**audete et exultate quoniam merces vestra copiosa est in celis. **H**ec ibi. **I**n his itaque gaudent iusti in omni et in omnibus dei operibus propter deum gaudere. **I**tem in ipso deo gaudet. **I**uxta illud **Phil. iij.** **G**audere in domino ipso.